

19.11.2025

(metsän uudistamisilmoitus)

Laki metsälain muuttamisesta

2 a §. Määritelmät.

- Pykälään ehdotetaan lisättäväksi **uusi 8 kohta**, jossa säädettäisiin eri-ikäisrakenteisen metsän kasvatushakkuun määritelmästä.
- Eri-ikäisrakenteisen metsän kasvatushakkuulla tarkoitettaisiin puunkorjuuta, joka tehdään alueelle jäljelle jäävän puuston kasvattamisen edistämisen ohella myös uuden taimiaineksen syntymistä edistävällä tavalla. Määritelmä pohjautuu pykälän 3 kohdassa säädettyyn kasvatushakkuun määritelmään.
- Voimassa olevassa lainsäädännössä eri-ikäisrakenteisen metsän kasvatushakkuun käsite sisältyy metsien kestävästä hoidosta ja käytöstä annetun valtioneuvoston asetuksen (1308/2013) liitteeseen, jonka B-kohdassa säädetään metsikön kasvatuskelpoisen puuston määrästä eri-ikäisrakenteisen metsän kasvatushakkuun jälkeen.
- Uusi määritelmä on tarkoituksenmukaista säätää, koska metsän uudistamisilmoitukseen liittyvien säännösten yhteydessä säädettäisiin velvoitteita myös eri-ikäisrakenteisen metsän kasvatushakkuun osalta.

5 §. Kasvatushakkuu ja siihen liittyvä uudistamisvelvoite.

- Pykälän **2 momenttia** ehdotetaan muutettavaksi niin, että siinä säädettäisiin jatkossa eri-ikäisrakenteisen metsän kasvatushakkuuseen liittyvästä erityisestä velvoitteesta. Momentissa säädettäisiin, että kun kasvatushakkuu tehdään eri-ikäisrakenteisen metsän kasvatushakkuuna, käsittelyalueella on huolehdittava metsänuudistumisen edellytyksistä.
- Näin ollen velvoite eroaisi momentin alussa säädetystä uudistamisvelvoitteesta, joka tulee kyseeseen, kun kasvatushakkuussa on puusto hakattu liian harvaksi eli asetuksessa määritetty kasvatuskelpoisen puuston vähimmäismäärä alittuu vähäpuustoiseksi. Tällöin on velvollisuus toteuttaa nimenomaiset uudistamistoimenpiteet lain 8 §:n mukaisesti.
- Sen sijaan nyt ehdotettavassa sääntelyssä on kyse eri-ikäisrakenteisen metsän kasvatushakkuusta, jonka yhteydessä olisi velvollisuus huolehtia metsän uudistumisen edellytyksistä aina hakkuuta toteutettaessa. Tämä tarkoittaa, että jatkossa myös eri-ikäisrakenteisen metsän kasvatushakkuissa tulee aktiivisesti ottaa metsän uudistuminen ja sen edellytykset huomioon.
- Vaikka käytännössä kyse ei olisi samantyyppisestä velvollisuudesta kuin uudistushakkuisiin liittyvissä taimikon perustamistoimenpiteissä, olisi jatkossa myös eri-ikäisrakenteisen metsän kasvatushakkuissa velvollisuus ottaa huomioon käsittelyalueella metsän uudistumisen edellytykset ja pyrkiä suunnitelmallisesti turvaamaan metsän uudistuminen hakkuun jälkeen.
- Käytännössä kyse olisi ennen kaikkea siitä, että ottaen huomioon käsittelyalueen puuston, maaperän ja pintakasvillisuuden, olisi taimien syntymiselle ja kasvulle oltava riittävät edellytykset.
- Velvollisuudesta säädettäisiin tarkemmin lain 8 §:ssä sekä metsien kestävästä hoidosta ja käytöstä annetussa valtioneuvoston asetuksessa.
- Ehdotettavan sääntelyn taustalla on se, että lakiesityksessä ehdotetaan säädettäväksi metsän uudistamisilmoituksesta. Kun eri-ikäisrakenteisena kasvatettavan metsän kohteet ehdotetaan otettavaksi ilmoitusvelvollisuuden piiriin, on myös niiden osalta määriteltävä velvoitteet metsän uudistamista koskien.

8 §. Uudistamisvelvoitteen täyttäminen.

- Ehdotetaan muutettavaksi **pykälää** niin, että 2 momentissa säädettäisiin jatkossa uudistamisvelvoitteeseen liittyvästä eri-ikäisrakenteisen metsän kasvatushakkuista koskevasta erityisestä velvoitteesta. Lisäksi pykälän 1 ja 4 momentteihin tehtäisiin tekniset korjaukset, mihin liittyen niistä korjattaisiin yksittäisiä sanoja koskevat ilmeiset kirjoitusvirheet. Pykälän 5 momenttiin täydennettäisiin valtioneuvoston asetuksenantovaltuutta.
- Pykälän 2 momentin loppuun lisättäisiin eri-ikäisrakenteisen metsän kasvatushakkuun osalta velvollisuus huolehtia siitä, että käsittelyalueella on edellytykset taimien syntymiselle metsän uudistumiseksi.
- Vaikka uusi velvoite ei laajuudeltaan vastaisi uudistushakkuun jälkeen tehtäviä taimikon perustamistoimenpiteitä, edellyttäisi velvoite kuitenkin taimien syntymisen edellytysten aktiivista arviointia. Käytännössä se useissa tilanteissa edellyttäisi havainnointia paikan päällä (ennen tai jälkeen hakkuun toteuttamisen). Arvioinnin perusteella olisi tarvittaessa myös eri-ikäisrakenteisen metsän kasvatushakkuun yhteydessä raivattava taimikon kasvua haittaavat puut ja pensaat, torjuttava heinittyminen, käsiteltävä maanpinta ja järjesteltävä vesitalous. Tällaiset toimenpiteet eivät kuitenkaan lähtökohtaisesti tulisi yhtä laajassa mittakaavassa ja yhtä usein toteuttaviksi kuin esimerkiksi uudistushakkuun yhteydessä vaan tarvetta arvioitaisiin tapauskohtaisesti.
- Pykälän 5 momentissa ehdotetaan täydennettäväksi asetuksenantovaltuutta. Valtioneuvoston asetuksella säädettäisiin metsän uudistumisen edellytyksistä eri-ikäisrakenteisen metsän kasvatushakkuun yhteydessä. Käytännössä se tarkoittaisi 5 ja 8 §:ssä säädettyyn uuteen velvoitteeseen liittyvien edellytysten yksityiskohdista säätämistä. Vastaavasti on metsien kestävästä hoidosta ja käytöstä annetulla valtioneuvoston asetuksella säädetty myös luontaisen uudistamisen edellytysten tarkemmista yksityiskohdista.

14 a §. Metsän uudistamisilmoitus.

- Lakiin ehdotetaan lisättäväksi **uusi pykälä**, jossa säädettäisiin metsän uudistamisilmoituksesta.
- Pykälän **1 momentissa** säädettäisiin siitä, kenen vastuulla ilmoituksen tekeminen olisi. Ilmoituksen tekisi maanomistaja tai se, jolla on lain 9 §:n mukainen vastuu metsän uudistamisvelvoitteesta. Velvollisuus noudattelisi näin ollen lain 9 §:ssä säädettyä uudistamisvelvoitteen vastuunjakoja. Jos esimerkiksi kiinteistön omistusoikeus siirtyisi, siirtyisi myös velvollisuus metsän uudistamisilmoituksen tekemisestä. Sen sijaan 9 §:n 3 momentin mukaisesti sellaisessa tilanteessa, kun maanomistaja on luovuttanut yksinomaan metsänhakkuuoikeuden, kuuluisi vastuu metsän uudistamisilmoituksen tekemisestä maanomistajalle.
- Käytännössä maaomistaja voi halutessaan valtuuttaa toisen tahon toimittamaan ilmoituksen puolestaan, kuten metsänkäyttöilmoituksenkin kohdalla.
- Edelleen 1 momentissa säädettäisiin, että metsän uudistamisilmoitus on tehtävä, kun metsänuudistamisen toimenpiteet ovat 8 §:n mukaisesti tehty. Tällä tarkoitettaisiin käytännössä 8 §:n 2 momentissa säädettyjä toimenpiteitä. Kyseissä momentissa säädetään taimikon aikaansaamiseksi tehtävistä perustamistoimenpiteistä. Luontaisen uudistamisen osalta täsmennetään, että käsittelyalueella on oltava edellytykset taimien syntymiselle. Esityksessä ehdotetaan, että 8 §:n 2 momentin lopussa täsmennettäisiin eri-ikäisrakenteisen metsän kasvatushakkuun osalta velvollisuutta niin, että tulisi huolehtia siitä, että käsittelyalueella on edellytykset taimien syntymiselle metsän uudistumiseksi. Käytännössä metsän uudistamisilmoitus tulisi tehdä näiden 8 §:n 2 momentissa säädettyjen toimenpiteiden ja arviointien jälkeen.
- [Tarvittaessa ei ole kuitenkaan estettä sille, etteikö sähköiseen ilmoitukseen voisi joltain osin täyttää tietoja jo ennakoon, mikäli sellainen mahdollisuus on teknisesti tarjolla. Voi esimerkiksi olla tilanteita, joissa maanmuokkauksen ja taimikon istuttamisen toteuttaa eri tahot. Tällöin voi olla tarkoituksenmukaista, että maanmuokkauksen tehnyt taho käy kirjaamassa tiedot jo ennakoon ja myöhemmin taimikon perustamisen jälkeen toinen taho, kuten maanomistaja, tallentaa tiedot taimikon perustamiseen liittyen.]

- Eri-ikäisrakenteisen metsän kasvatushakkuun kohdalla on sananmukaisesti kyse ennemminkin uudistumisen edellytyksistä huolehtimisesta eikä niinkään kaikissa tapauksissa nimenomaisista uudistamistoimenpiteistä, mutta kyse on tällöinkin siinä määrin aktiivisesta toiminnasta, että kuvaavana nimenä ilmoitukselle voitaisiin pitää metsän uudistamisilmoitusta.
- Pykälän **2 momentissa** säädettäisiin tarkemmin ilmoituksen toimittamisen ajankohdasta. Viljelemällä toteutettua uudistamista ja luontaista uudistamista koskeva ilmoitus tulisi tehdä sen jälkeen, kun uudistamiseen liittyvät perustamistoimenpiteet on 8 §:n 2 momentin mukaisesti tehty.
- Näin ollen uudistamisilmoitusta ei voisi toimittaa metsäkeskukselle ennakoon esimerkiksi metsänkäyttöilmoituksen yhteydessä vaan toimet tulisi olla tehtynä, kun valmis uudistamisilmoitus toimitetaan metsäkeskukselle.
- Viljelemällä toteutettua uudistamista ja luontaista uudistamista koskevaa ilmoitusta koskisi myös kolmen vuoden aikaraja, joka laskettaisiin puunkorjuun päättymisestä. Kolmen vuoden määräaika on säädetty lain 8 §:n 3 momentissa myös taimikon perustamistoimenpiteiden määrääjäksi, joten kolmen vuoden määräaika olisi johdonmukainen myös uudistamisilmoituksen osalta.
- Samoin eri-ikäisrakenteisen metsän kasvatushakkuun osalta ilmoitus olisi toimitettava viimeistään kolmen vuoden kuluttua puunkorjuun päättymisestä. Eri-ikäisrakenteisen metsän kasvatushakkuun osalta ei olisi viittausta 8 §:n 2 momentissa säädettyihin perustamistoimenpiteisiin, sillä sen osalta ei kaikissa tilanteissa tule kyseeseen viljely, heinittymisen torjuminen tai muut perustamistoimenpiteet. Sen sijaan on huolehdittava metsänuudistumisen edellytyksistä. Ehdotetun pykälän 1 momentissa säädettäisiin, että ilmoituksen voi toimittaa, kun 8 §:ssä säädetyt metsänuudistumisen toimenpiteet on tehty, joten myös eri-ikäisrakenteisen metsän kasvatushakkuun yhteydessä on 8 §:n 2 momentin mukainen arviointi tehtävä ennen ilmoituksen toimittamista. Käytännössä myös eri-ikäisrakenteisen metsän kasvatushakkuun yhteydessä ilmoitus toimitettaisiin aikaisintaan puunkorjuun päätyttyä.
- Pykälän **3 momentissa** säädettäisiin, että tarkempia säännöksiä metsän uudistamisilmoituksessa annettavista tiedoista säädettäisiin maa- ja metsätalousministeriön asetuksella. Säädöstä voidaan pitää suhteellisen teknisenä, sillä siinä käytännössä lueteltaisiin ne tiedot, jotka ilmoituksessa on annettava. Tällaisia tietoja voisivat olla esimerkiksi kiinteistön tiedot, sijainti ja toteutetut uudistamistoimenpiteet.

18 §. *Metsärikos ja metsärikkomus.*

- Pykälän **2 momenttiin** lisättäisiin uusi 6 kohta, jonka mukaan metsän uudistamisilmoituksen toimittamatta jättäminen olisi rangaistavaa. Ehdotettavan kohdan mukaisesti metsärikkomuksena rangaistavaa olisi tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta laiminlyödä 14 a §:ssä säädetty velvollisuus metsän uudistamisilmoituksen tekemisestä tai ilmoituksen tekeminen säädetyn määräajan jälkeen. Tällöin olisi tuomittava, jollei teosta säädetä muualla laissa ankarampaa rangaistusta, metsärikkomuksesta sakkoon.
- Ehdotetun 14 a §:n 2 momentin mukaan uudistamisilmoitus on toimitettava viimeistään kolmen vuoden kuluttua puunkorjuun päättymisestä.
- Metsän uudistamisilmoituksen laiminlyönnin sanktiointi metsärikkomuksena voidaan katsoa tarkoituksenmukaiseksi, sillä myös metsälaissa säädetty metsänkäyttöilmoituksen laiminlyönti on vastaavalla tavalla metsärikkomuksena rangaistavaa. Kyseisiä laiminlyöntejä voidaan pitää saman tyyppisten velvoitteiden laiminlyönteinä, joten myös samanlainen sanktio niistä olisi johdonmukaista.
- Teko olisi rangaistavaa tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta, joten teko olisi näin ollen rangaistavaa myös tuottamuksellisenä. Syyksiluettavuus olisi sama kuin momentin muissa metsärikkomuksena rangaistavissa teoissa eikä metsän uudistamisilmoituksen laiminlyönnin osalta ole perusteita poiketa tästä lähtökohdasta.
- Jos metsän uudistamisilmoituksessa annettaisiin vääriä tietoja, teko on rangaistava rikoslain 16 luvun 8 §:n nojalla väärän todistuksen antamisena viranomaiselle. Rikoslain 16 luvun 8 §:n esitöiden (HE 6/1997 vp) mukaan myös asiaa valaisevan tärkeän seikan salaaminen voi tehdä todistuksen totuudenvastaiseksi.

- Käytännössä metsän uudistamisilmoituksen tekemiseen ja mahdollisten laiminlyöntien määrään voitaneen vaikuttaa myös tiedottamisella sekä mahdollisilla muistutuksilla prosessin muissa vaiheissa, kuten esimerkiksi metsänkäyttöilmoituksen tekemisen yhteydessä.
- [Mikäli tarjolla on mahdollisuus, että sähköiseen metsän uudistamisilmoitukseen voi viedä osan tiedoista jo ennakoon, saattaa tulla vastaan tilanteita, joissa uudistamisilmoituksen tekeminen on aloitettu, mutta sitä ei ole saatettu loppuun saakka. Näissä tilanteissa ei liene estettä sille, että esimerkiksi metsäkeskuksen järjestelmästä lähtisi muistutus ilmoituksen tekijälle. Tällaisilla toimenpiteillä voitaisiin vähentää mahdollisia tahattomia ilmoitusten toimittamisen laiminlyöntejä.]

23 a §. Eräiden suoritteiden maksuttomuus.

- **Pykälää muutettaisiin** niin, että myös esitettävä metsän uudistamisilmoitus olisi maksuton.
- Suomen metsäkeskuksesta annetun lain (418/2011) 26 §:ssä säädetään suoritteista perittävistä maksuista ja pykälän 1 momentissa viitataan maksuperustelakiin (150/1992). Metsälain 23 a §:ssä säädetään poikkeuksista tähän säännökseen ja jatkossa poikkeusten piirissä ehdotetaan olevan myös metsän uudistamisilmoitus.
- Myös metsänkäyttöilmoitus on säädetty maksuttomaksi, joten samanlainen sääntely olisi johdonmukaista metsän uudistamisilmoituksen kohdalla.
- Uudistamisilmoituksesta ei tehdä päätöstä eikä kyse ole esimerkiksi lupahakemuksen käsittelystä, joten valvontaa tehostavan metsän uudistamisilmoituksen maksuttomuutta voidaan pitää perusteltuna.

Valtioneuvoston asetus metsien kestävästä hoidosta ja käytöstä annetun asetuksen muuttamisesta

8 a §. Metsän uudistumisen edellytykset eri-ikäisrakenteisen metsän kasvatushakkuun yhteydessä.

- Asetukseen ehdotetaan lisättäväksi **uusi 8 a §**. Pykälässä säädettäisiin eri-ikäisrakenteisen metsän kasvatushakkuuta koskevista metsän uudistamisen edellytyksistä.
- Sääntelyä koskevasta asetuksenantovaltuudesta säädettäisiin metsälain 8 §:n 5 momentissa.
- Metsän uudistumisen edellytyksistä eri-ikäisrakenteisen metsän kasvatushakkuuseen liittyen säädettäisiin metsälain 5 §:n 2 momentissa ja 8 §:n 2 momentissa.
- Eri-ikäisrakenteisen metsän kasvatushakkuun määritelmä sisältyisi metsälain 2 a §:ään, jonka mukaan sillä tarkoitettaisiin puunkorjuuta, joka tehdään alueelle jäljelle jäävän puuston kasvattamisen edistämisen ohella myös uuden taimiaineksen syntymistä edistävällä tavalla.
- Ehdotettavan pykälän mukaan eri-ikäisrakenteisen metsän kasvatushakkuun yhteydessä käsittelyalueella olisi oltava puuston, maaperän ja pintakasvillisuuden perusteella ennalta arvioiden riittävät edellytykset hyväksyttävien taimien syntymiselle.
- Lisäksi edellytyksenä olisi, että alueella tai sen reunalla kasvaa riittävästi siemeniä tuottamaan kykeneviä kasvatuskelpoisia puita tai että alueella on riittävästi hakkuussa säilyviä, hyväksyttäviä taimia.
- Ehdotettava pykälä olisi jossain määrin samansisältöinen kuin asetuksen 8 §:n 1 momentissa säädetyt jo voimassa olevat luontaisen uudistamisen edellytykset.
- Metsän uudistumisen edellytyksiä arvioitaessa voidaan ottaa huomioon se, että käytännössä uudistuminen tapahtuu joko olemassa olevan alikasvoksen tai hakkuun jälkeen syntyvien taimien avulla. Uudistumiskykyä ei tulisi arvioida pelkästään taimien määrällä, vaan myös niiden elinvoimaisuudella, sijainnilla ja kasvutilalla. Elinvoimainen alikasvos voidaan katsoa merkiksi hyvästä uudistumispotentiaalista. Alikasvoksen puulajisuhteet ja tiheys vaikuttavat siihen, millaiseksi uusi puusukupolvi muodostuu.
- Mikäli luontainen uudistuminen on riittämätöntä, on uudistumista mahdollista tukea tai ohjata puuston rakennetta istuttamalla taimia.
- Maanmuokkaus voi parantaa taimettumisedellytyksiä erityisesti heinittyneillä alueilla.
- Taimettumista ja taimien kasvua tulisi seurata hakkuun jälkeen.